

TÜRKİYE VOLKANOLOJİ ÇALIŞTAYI (TVÇ) DÜZENLENMİŞTİR.

Ahmet Türkecan*

Yerküresi ve çevresi ile ilgili araştırmalar yapan bilim adamları 1900'lü yılların başlarında iki uluslararası örgüt kurmuşlardır. Uluslararası Jeodezi ve Jeofizik Birliği (IUGG: International Union of Geodesy and Geophysic Association) ve Uluslararası Jeolojik Bilimler Topluluğu (IUGS: International Union Geological Sciences). 1919 yılında kurulan ve bir sivil toplum örgütü olan IUGG nin kuruluşunda, Dünya üzerindeki volkanolojik ve yer içi kimyasına ilişkin çalışmaları destekleyen bir kurum olan Uluslararası Volkanoloji ve Arziçi Kimyası Birliği (IAVCEI (International Association of Volcanology and Chemistry Earth's Interior) önderlik yapmıştır. IAVCEI, günümüzde de IUGG'ye bağlı 8 birlikten biridir. Türkiye'de de IUGG' ye paralel olarak 1968 yılında Türkiye Ulusal Jeodezi ve Jeofizik Birliği (TUJJB) kurulmuştur. Türkiye Ulusal Volkanoloji ve Arziçi Kimyası Komisyonu (TUVAK), Uluslararası Jeodezi ve Jeofizik Birliğine (IUGG) paralel olarak kurulan Türkiye Ulusal Jeodezi ve Jeofizik Birliği'ne bağlı 7 alt komisyondan biri olup, IAVCEI'nin ülke üyelerindedir. TUVAK'ın kurucu ve yürütücü kurumu ise MTA Genel Müdürlüğü'dür.

Türkiye Ulusal Volkanoloji ve Arziçi Kimyası Komisyonu (TUVAK), ilgi alanlarını:

- Yer içi kimyası ve günümüzden geçmişe volkanlara ve volkanik olaylara ilişkin bilimsel problemler üzerinde çalışmak,
- Volkanik araştırmalarla ilgili ulusal nitelikte inceleme, araştırma ve çalışmalarını teşvik etmek, eşgüdümünü sağlamak,
- Volkanik araştırmalarla ilgili konularda gezi, konferans, seminer ve benzeri faaliyetler düzenlemek,
- Volkanizma ve arz içi kimya değerlerinin yurt çıkarları yönünde korunmaları için uyarılarda bulunmak üzerine yoğunlaştırmıştır.

Bu kapsamda özellikle volkanizma konusunda ülkemizde yapılan çalışmaların ve meydana gelen en son gelişmelerin tartışılacağı bir çalıştay düzenlenerek, volkanizma konusunda çalışan bilim insanlarının bir araya gelmesi ve belli başlı konularda fikir alışverişinde bulunması hedeflenmiş ve Türkiye Ulusal Volkanoloji ve Arziçi Kimyası Komisyonu (TUVAK) tarafından I. Türkiye Volkanoloji Çalıştayı (I. TVÇ) düzenlenmiştir.

3-5 Ekim 2016 tarihleri arasında Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü yerleşkesinde düzenlenen I. Türkiye Volkanoloji Çalıştayı'nda; Anadolu'da Kuvaterner Volkanizması, Fiziksel Volkanoloji, Volkanik Petroloji, Piroklastik Süreçler, Volkanik Alanlarda Jeoarkeoloji ve Jeoparklar konu başlıkları altında 31 adet bildiri sunulmuştur.

* Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü, Jeoloji Etütleri Dairesi Başkanlığı, Ankara.

Açılış konuşmalarında, tarihsel kayıtlar ve güncel çalışmalarından edinilen bilgiler, Anadolu'da volkanik aktivitenin günümüzde de var olduğu ve ülkemizdeki genç volkanların, ilerde yeniden aktivite kazanabilecekleri olasılığını göz ardı etmemek gerektiği vurgulanırken, gerekli çalışmalar yapıldığı takdirde her zaman potansiyel bir tehlike kaynağı olarak görülen volkanlarda önceden volkanik aktiviteyi belirle-

menin mümkün olduğu, böylece, daha önceden yöre halkının da tehlikelere karşı uyarılabileceği belirtilmiştir. Yine volkanik olaylara bağlı olarak oluşabilecek zararları en aza indirebilmek için, volkanlarda yapılacak bilimsel araştırma, gözlem ve aktivitelerinin sürekli izlenmesinin yanında, bu tür aktivitelerin olabileceği yerlerde gerekli afet programlarının da oluşturulması gerektiği dile getirilmiştir.

Anadolu'da Kuvaterner Volkanizması teması altında yapılan oturumlarda Anadolu'da etkin olmuş Kuvaterner yaşlı volkanların yaşlandırılmasına ve petrojenezine ilişkin sunu ve tartışmalar yapılmıştır.

Fiziksel Volkanoloji teması altında yapılan oturumlarda volkanik kayaların incelenmesinde tomografi yöntemlerinin uygulanması konusunda sunular yapılmış, bilgiler verilmiştir. Yine bu tema altında volkanların termal uydu görüntüleri ile gözlenmeleri konusunda bilgi verilmiş, kalderalara ve kabuk içinde magma transferlerinin nümerik modellemesine ilişkin sunular ve tartışmalar gerçekleştirilmiştir.

Volkanik Petroloji teması Mesozoyik ve Tersiyer yaşlı volkanik kayalara ilişkin petrolojik çalışmaların sunulduğu oturumlar olmuştur.

Volkanik Alanlarda Jeoarkeoloji ve Jeoparklar teması altında, gerek Kula Jeoparkı, gerek Hasandağ öneri jeoparkı hakkında bilgi verilerek tanıtımları yapılmıştır.

Piroklastik Süreçler teması altında yapılan oturumlarda ise piroklastik kayaların zaman-sal ve mekansal depolanmaları ve alterasyon özelliklerinin tartışıldığı sunular gerçekleştirilmiştir.

Çalıştay sonunda,

- Bu tür toplantıların her sene yapılması,
- Sunum sürelerinin uzatılarak daha fazla tartışma olanağının sağlanması,
- Doktora ve yüksek lisans öğrenci katılımlarının teşvik edilmesi,
- Toplantılar sonunda uygun olduğu takdirde eğitici arazi gezilerinin yapılması,
- Volkanolojik terminoloji konusunda birliktelik sağlanabilmesi için toplantılar düzenlenmesi

konularında dilek ve temennilerde bulunulmuştur.

